

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar românesc independent din Oradea-Mare.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Deák No. 2.
Telefon 10-02.
Manuscrisele nu se înapoiază.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE:

Apare de trei ori pe săptămână.
Pe o lună. . . . . 25 Lei
Pe un an. . . . . 260 Lei
In America . . . . . 3 dolari

Glasul adevăratului Bihor

De multe instalări de prefecți a avut parte bietul Bihor; parcă se schimbau împărații din epoca de decadentă a Romei. Și poate tocmai aici vom găsi cheia cea mare a suferinței. Se pare însă că zorii zilelor mai bune au început să-și arate razele de după deal și să zâmbească mai blând și dătătoare de viață nouă. Această din urmă instalare este mai mult decât o banalitate oficială și s'a spus mult, și celor ce au vrut să înțeleagă.

Fraza a curs și aici de pe buzele eloquente cu toată bogăția sa; și aici, pe lângă valul cuvintelor, s'a prelinn multă făcărnicie, multă umbră de suflete sărace. S'a ridicat totuși un glas mai din adânc, mai armonios, mai chemător la viață nouă, glasul adevăratului Bihor. Era ca un fel de arie a triumfului peste mormonul inconștienței și al incompetenței, al necinstei și al căpătuelii. Simțeam parcă nămirea păcatelor trecătoare, la puternicul glas, la sincera chemare a adevăratului Bihor. Cel din jurul acestui noi ne-am simțit un moment în cel mai firesc element al nostru, căci am recunoscut în frumoasa armonie a glasului Bihorului, propria noastră arie, în gândul acela măreț și curat, am recunoscut gândul nostru curat și mare. Au vorbit oamenii diferitelor politici și totuși atmosfera devenise atât de improprie pentru o politică mărunț, căci s'a ridicat mai puternic glasul acestui colț de țară, ca și când ar fi vrut să spună: să isprăvii odată cu mascarada!

Cuvintele noului prefect, pline de promisiuni cumpătate, de hotărâri scarte și cu gând de îndeplinire sinceră; cu chemarea cinstei și a valorilor în ajutor, erau cuvintele adevăratului Bihor. A simțit să apese, ca să se știe, că prin Bihor nu trebuie să mai înțelegem pretenția nepotăncioșilor și neclerșilor, egoismul mascat de jubirea iudei, gândul de imbogățire colonială: ci prin Bihor adevărat, noul prefect a înțeles orice inimă curată de român, care își iubește până la sacrificiu țara, ori de unde ar fi venit această inimă.

Făgăduiala de acum s'a părut cu totul deosebită. Era prea înaltă atmosfera, ca vorbele noului prefect să nu se potrivească cu ea; era prea cu legământ momentul, ca legământul noului ales să nu fie puternic și sincer.

Iar când glasul Păstorului s'a ridicat, nu mai vorbea un Episcop cuminte și convins. A fost un moment de iluminare divină, prin care acelaș glas al Bihorului adevărat a cătat să vorbească. Nu numai dela înălțimea păstoriei Sale, ci și dela înălțimea celui mai mare Român a vorbit P. S. Roman Ciorogariu. Simțeam că nu mai vorbește cel de lângă tine, ci un glas mai adânc, glasul acestui colț de țară. Acest glas, dispregiator al vremurilor turburi, inerente marilor cataclizme, a profetizat zile mai bune. Acest glas, convins că puterea unui

neam pornește din sufletul cel mare al poporului, a întărit gândul și voința de ridicare a acestui popor de către noul prefect. Glasul Păstorului, confundat de astădată cu al turmei Sale, a cerut celui chemat să întroneze cinstea și morala, pentruca tot nolanul de păcate să se scuture ca solzii de pe pește. Era glasul Bihorului adevărat și glasul gazetei noastre.

Și tot glasul Bihorului a vorbit prin gura tuturor vorbitorilor,

chiar când un partid de opoziție venea să-și ofere concursul său prefectului liberal. A fost o înălțare generală, din care steinii cu gânduri zadarnice ar putea lua lecție.

Dar a mai fost ceva tot în spiritul gazetei noastre. S'a accentuat că relele sunt lângă noi; apa la isvor este limpede și că numai la vale ea se turbură. Că prin urmare aci în jurul nostru să demascăm slugărnicia necinstită și incompetența pretențioasă. Aceasta este munca posibilă și așa am înțeles noi răsăritul zorilor.

George Bota.

Instalarea noului prefect Dr. N. Popoviciu la județ

Joi dimineața la orele 10 a. m. o solemnitate de mare valoare pentru acest județ a strâns oficialitatea și un foarte numeros public din localitate și județ într-o sărbătorească manifestație. Sala mare a prefecturii de județ încă dela orele 9 era arhiplină. Toți pretorii, primpretorii și primarii din comunele județului au fost de față. Din Oradea erau toți șefii de autorități civile și funcționarii prefecturii și al subprefecturii. În asistență remarcăm: P. S. S. Roman Ciorogariu, P. S. S. Bielik, D-l Dr. Iosif Iacob, Dr. Popa, Ciuntu directorul băncii Naționale. Papudoff directorul băncii Românești; Dr. Simonca, Dr. Roxin, G. Fildan, d. Georghe Bota, Hovany rectorul Academiei de drept, Zsigmondi profesor, Dr. Kaba, A. Moga protopop Horvath preș. part. Poporului, Russu directorul băncii generale a Țării Românești, S. Gocan, Dr. Kiss Senator, Holos, Dr. Șovrea, L. Ianoviciu, Iulian Peter inspector administrativ, Ștef. Mărcuș Gh. Tulbure, Candra I., Matei, Anca, Dr. Sabău, Dr. Popp Ion, Iercan, M. Szilágy, Hașaș, Dr. I. Radu, Tempelean subprefect, G. Cosma senator, Dr. Popa, N. Cosma primarul Beiușului, Dr. Bolchiș, Marta, Barbu, Dr. A. Magier, A. V. Catana, Ionașcu, Pop Sever, Selegean, Silaghi Corbu Gust, etc.

La orele 10^{1/2}, d-l Tempelean subprefectul județului la cuvântul și deschide ședința comitetului administrativ a județului. Roagă pe d-l Fildan, prim-notarul județului să citească decretul regal de numire al noului prefect, și după aceea propune ca în baza legii administrative încă în vigoare în Ardeal Comitetul Administrativ județean să ia la cunoștință această numire, să se delege patru membri cari să invite pe noul prefect la instalare. Au fost delegați la propunerea subprefectului, Dr. Iacob Radu, protopop Horvath, Senatorul Cosma și Hașaș.

Delegații intră în sală cu d-l prefect și cu un superb coș de flori naturale de care atârna o panglică tricoloră cu inscripția, „noului Prefect Dr. N. Popoviciu, la mulți ani”.

Cuvântările

Cuvântarea d-lui subprefect Tempelean: D-sa salută pe d-l Dr. Nicolae Popoviciu, spunând că ne-am întronit nu din poruncă ci din dra-

goste, pentru a instala pe noul prefect. Exprimă bucuria ce o simte oriși-cine pentruca guvernul l-a ales pe d-sa care este un fiu al Bihorului, pentru a conduce destinele acestui județ. Vă cunoaștem energia de muncă și simțul de dreptate. Acestea sunt o cheazășie că d-voastră veți ști remedia, atât nevoile funcționarilor cât și relele administrative.

Cuvântarea d-lui Dr. N. Popoviciu. Incredințat de guvern în postul pe care-l ocup, fin să vă declar că, deși sunt aderent al partidului liberal, totuși cu grreu m'am decis să primesc această demnitate. N'am căutat-o, n'am cerut-o și n'am dorit-o. Cu toate acestea vă veți înțreba de ce am primit-o. Sunt fiu al Bihorului. Și atunci când am văzut că Bihorul suferă mi-am zis: că nimeni nu trebuie să se dea la o parte pentru binele acestui colț de țară atât de scump. Patriotismul atât cel general cât și mai ales, local m'a îndemnat. Ducând o politică locală, promovăm interesele Statului. Vorbind de Bihor nu cuprind numai pe cei băștinași, ci și pe frații din regat cari au venit să muncească cinstit pentru interesul românismului. Nu înțeleg însă pe unele elemente cari nu se potriveșc cu noi. Ca să vă pot răspunde la întrebarea pentru ce am primit să fiu în fruntea acestui județ trebuie să mai adaug că anormalul vremurilor de acum au scos la suprafață tot ce era ușor. Ce era mai greu și mai ponderos a stat la o parte. De oarece nu putea reacționa, a lăsat să se scurgă valurile incompetenței. Să nu credeți că frumosul Bihor este așa de sărac în oameni după cum s'a arătat. Știu că semnele defectuării naționale sunt trecătoare, și că are să urmeze o regenerare. Pasivitatea aceasta însă s'a răzbanat amar, căci pornisem pe o pantă repede de decadentă Cine e vinovat că aceștia au stat departe multă vreme? Cine poartă vina că elementele aduse de întâmplare au lucrat fie în detrimentul județului fie în interes general? Nu răspund. Ce s'a făcut s'a făcut.

Acum să ne punem pe muncă serioasă, fiindcă am văzut semne de degenerare, să uităm cele ce a fost, și uniți să luptăm pentru îndreptare

cu atât mai mult cu cât între noi sunt și elemente cari încă își îndreaptă privirea peste frontieră. Să nu ne divizăm după partide ci uniți, să fortificăm frontiera.

Își dezvoltă apoi programul spunând: administrația nu merge cum am dori. Nimic în lume nu este ideal, cu atât mai mult acum după războiu. Programul meu se bazează pe două puncte:

1. Munca funcționarului să fie cinstită.

2. Funcționarii să respecte legea iar publicul să respecte autoritățile. Nu este permisă o consolidare bazată pe o democrație Josnică ci pe o democrație respectată.

Concluziunea: Cinstea funcționarului trebuie să fie făclia luminătoare pe toate tărâmurile. Iată ce pretind. În cea ce privește politica, v'am arătat principiile cari mă conduc. Să nu credeți că voi fi orbit de politică. Cea ce cred eu vreau să conving și pe alții că este așa. Nu prin forță, nici prin ingerințe însă, ci prin idee. Politică de partid să concorde cu interesele generale ale statului.

Legea agrară este desăvârșită. Sunt unele incriminațiuni cari pretind îndreptare. N'au fost improprietăți unii cari aveau dreptul. Aceasta însă nu din cauza guvernului ci din cauza celor chemași ca să execute.

Vă asigur că întregul guvern și moi ales d. I. I. C. Brătianu, generalul Moșoiu și Al. Lăpedatu ne dau tot concursul.

Țăranii cari au plângerii în chestia agrară să se îndrepteze cu toată încrederea spre mine. Vor fi satisfăcuți.

Cuvântarea d-lui G. Cosma, senator îl felicită în numele obștei județene și în special în numele partidului liberal. Guvernul când v'a rugat și a stăruit ca să primiți demnitatea pe care o ocupați s'a achitat de o datorie față de acest județ. Pe noi ne-a bucurat mult aceasta și ne obligă la recunoștință. Persoana d-voastre este cheazășie pentru noi că toate neajunsurile și lipsurile vor fi soluționate. Incunjurăți-vă de oameni cinstiți și cu patrialismul și energia care vă caracterizează veți învinge toate greutățile. Fiți pecetea muncii cinstite și a legalității. Noi vă asigurăm de tot concursul.

P. S. S. Episcop Roman Ciorogariu. Vorbește nu ca persoană oficială, ci în numele unui popor cu sufletul curat despre a cărui soartă este azi vorba. Nu s'a desnădăjduit o clipă de starea lucrurilor de azi, cari pot fi privite prin prisma unei legi de psihologia mulțimei. După toate războaiele, cu atât mai vartos după războiul cel mai crâncen, fatal trebuiau să urmeze zguduiri și neajunsurile de care mulți se sperie atât de mult.

Credința de stâncă în Dumnezeu, a făcut pe P. S. S. să aibă și o credință în puterea de viață, în cinstea acestui popor, de la sănătatea căruia trebuie să așteptăm toată renașterea.

Azi începe munca productivă, zărilor renașterii în care pășește d-l Dr. N. Popoviciu. Guvernul acesta își dă toată silința, trebuie să o re-

cunoaștem, să mergem spre bine. D-l Popovici, os din osul Bihorului, sânge din sângele său, va ști să pună în serviciul acestui colț al țării iubirea sa pentru acest popor. Pentruca toate relele și toate bolile societății să cadă de pe trupul județului ca solzii de pe pește este de ajuns să salvăm morala, să se ridice omul cinstit, valoarea. Aceasta este greaua și marea misiune a d-lui Dr. Popovici. Căci o țară nu se poate ține decât pe baze morale. Cuvintele P.-S. S. sale au avut de scop să-l întărească mai mult pe noul prefect, care are de purtat acuma al doilea greu războiu, războiul moralității, în care-l dorește toată victoria. Dumnezeu să-l ajute!

Pr. Horvat în numele partidului popularului, cu toate greșelile guvernului, declară că va da tot concursul noului prefect pe care îl cunoaște de 30 de ani. Partidul popularului a fost o opoziție cinstită, păcat că au fost înălțurați în mod brusc de la treburile județului. Ca fiu al Bihorului d-l Dr. Popovici are tot concursul partidului popularului.

D. Peter Iulian inspector administrativ salută în numele administrației centrale și îl felicită că are norocul de la început să capete încrederea, ca fiu al județului. Aici în acest județ, unul dintre cele mai sensibile, este muncă grea și dorește noul prefect spor la muncă.

D-l Dr. N. Popovici, răspunzând vorbitorilor le mulțumește și accentuează încă odată că dacă sunt necazuri și rele în județ, nu guvernul trebuie să fie învinuit. El și-a pus cinstit încrederea în oameni, dar dacă aceștia nu au fost la înălțimea vremurilor vina e a lor. Cu conștiința liniștită pășim la muncă nouă. Infiorarea vine cu greu nu deodată.

După aceasta festivitatea terminându-se, d-l prefect s'a retras în cabinetul d-sale unde a primit delegațiile. Primul s'a prezentat baroul avocaților. D-l senator Kiss a spus că d-l Dr. Iacob Radu care era delegat să vorbească în numele partidului Național, a trebuit să iasă din sală de oarece îi se făcuse rău. Are concursul, în opera de consolidare, și a reprezentanților locali ai acestui partid.

Apoi a primit pe rând delegația Notarilor publici, a funcționarilor administrației, primpretorii, Notarii, funcționarii județului, prim notarii, Uniunea notarilor comunali etc. D-l Gusișeful siguranței a salutată pe noul prefect din partea poliției de frontieră.

Reintors în sala mare unde se găseau toți primarii din comunele județului este salutată de primarul din Petreu, Petru Modoiu care dorește mai puține și mai rare instalări.

La cuvântul apoi d-l N. Cosma primarul Beiușului care arată că poporul lui s-au făcut multe neajunsuri și speranța pe care o pune în noul prefect. Mulțumește guvernului pentru această numire care va pune capăt multor suferințe ale populației acestui județ.

Răspunde d-l prefect pentru cuvintele sincere ale primarului Petru Modoiu rostite fără fiori. — Dacă sunt unele neajunsuri în popor, spune d-sa, vina e și a primarului și a altora. Dacă s'ar schimba stările din județ nu s'ar înmulți instalările. D-voastră sunteți primul for care trebuie să asculte și să ajute pe sătean. Eu vă promit că voi căuta să fac totul pentru îndestularea poporului. De acea vă rog să vedeți în orice ordin pe care-l veți primi pecetia cinstei prefectului.

Vorbește apoi preotul Cipău.

rop.

**Citiți și răspândiți
Vestul României**

De prin arhive

Juramentul Valachicum.
Asa me asute Tatul, s. Fiul s. Duhul Sfant, Svanta Trojza Un Dm
Domneszeo ageverat, tetye svintye Luj Domnyeszeo,
Sveta Maica Comunicatură csel gye mortye, pita si sare, patru
posztu care posztym intru anu, cum se jo
in lucru ajesta, in cse fi intrebari, fere datu
#gyireptere mnyire. fere pisma, cse gyireptatye Aida, cse
Dudenha am ausit, cse am ausit domnye gyirept, nuj taga
Duje Nymike, asa me asute, Domnyeszeo si tetye
svintye lul. In Anno 764.

În solitudinea tainică a arhivelor, citind hrisoave seculare, răsfoind între documente și acte prăfuite, îngălbenite de forța corosivă a vremii; se ridică vălul ce ascunde trecutul misterios, se oferă amatorului o privire în ceața fascinatoare a veacurilor apuse și se relevă lumea veche.

Scrisorile vorbesc în elocvența lor arhaică, cu fraze calme, bătrânești și vorbesc despre pasiunile, despre mizeriile oamenilor de odinioară, desfășurând sintetic marile pulsații ale inimilor, reprezentând ultimele vibrațiuni osificate pe hârtie ale sufletelor frământate de emoții legitime și nelegitime.

Răsfoind între actele vechi și mai recente din Arhiva județeană, găsim, — cu toate că puține — documente prețioase despre mișcările naționale, luptele religioase culturale ale românilor din Bihorul nostru.

Într-un calendar de pe anii 1760—64 am dat de un document de o rară curiozitate, intitulat *Juramentum Valachicum* reproduc aici în fac-simile.

N'am putut preciza epoca sau data acestui formular de jurământ. După toată probabilitatea însă el datează din a doua jumătate a veacului XVIII. Aceasta reiese și din numerii aruncați în grabă pe act și din computurile făcute pe același.

Titlul e latinesc, textul e românesc dar scris — ungurește. Caraghios dar exact. Nu se pot fixa motivele ori privilegiul care au dat naștere acestui document interesant. Poate că a servit de formular pentru jurământul luat dela românașii noștri cu un veac și jumătate înainte în procese ori cauze litigioase ordinare, știut fiind că pe atunci administrația și justiția erau toate în mâna domnilor dela Comitat (județ).

Se poate însă că a servit drept mijloc de dovadă în marea dramă religioasă care agitase în secolul XVIII spiritele românilor. O parte considerabilă a românilor bihoreni de pe atunci a refuzat a face unirea cu Roma și rămânând credincioasă tradițiilor strămoșești au insistat pe lângă a fi menținuți în credința lor; Acțiunea aceasta a principiu în urma prepozenței catolicilor frământări, cari au solicitat intervenția împărătesei Maria Tereza. Actele acestei drame religioase sunt în parte publicate și urmează a se mai publica în Colecțiunea Hurmuzache de către bunul cunoscător al acestor mișcări, Dl. N. Firu.

Poate, în stărsit, că acest formular de jurământ a servit ca mijloc de dovadă la anchetările ce împărăteasa Maria Tereza a ordonat, la multe plângeri ce i-s'au înaintat, împotriva „Domnilor terestrii”, stăpâni de pământ din Bihor, cari cu fel de fel de dijme, „none”, dări, lucruri manuele și jugale și-asupriau pe iobagii lor.

Oricum să fi fost, și dacă nu va fi având vre-o valoare mai mare istorică acest document, e prețios din punct de vedere psihologic. El ne relevă mentalitatea claselor dominante și mentalitatea bieților țărani români, moșii strămoșilor noștri.

Clasa dominantă nu mai putea să neglijeze populația românească din Bihor în număr covârșitor și în manifestațiile vieții publice trebuia să-i ia în considerare limba maternă. Nu i-a dat multă importanță, nu i-a fost obiect de preocupare dar trebuia să o admită cel puțin la punerea jurământului.

Vre-un „judex nobilitum”, „solgabitul” de ordinărie (pretorele de azi) după un chef bine chibzuit și aranjat, turmentat de abundența băuturii, jocuri și amoruri consumate, după o noapte nedormită: s'a decis totuși să-i asculte pe bieții români cari și pe atunci așteptau ca să le vină rândul. Imbuibații de stăpânitori nu și-au luat osteneala să învețe românește, nu putea să scoată jurământul pe-o limbă neînțeleasă de români și deci a aflat expedientul de a dresa un formular de jurământ pe românește cu ortografie maghiară, căci nu cunoșteau bravele noastre „slope”, literale cirilice.

„Asa me asute Tatul”

Românul a jurat pe Troița, pe pita pe sarea... În tocmăi ca *Francisc d' Assisi* aschetul veacului VIII, carele consumând alimentele celea mai modeste lăuda astfel

pe Dumnezeu: „Lodato sie il Signor per la sorella acqua, che e buona, umile e casta” și românul considera pita și sarea de lucruri sfinte — de soră, de frate și jura pu ele.

Mai interesant este, că românul jură pe celea patru posturi sunt simbolul vieții lui trăită în post neîntrerupt. Fost bisericesc de patru ori; postul drepturilor omeștești și cetățenești; postul cultural răbdat din nepăsarea stăpânitorilor cari îl lăsară în întunecimea neștiinței; postul amorurilor legitime, a uneori, căci doar era în vigoare „ius primae noctis”.

Psihicul lui inconștient analizat și cumpănit motivele și împrejurările acestor posturi benevole ori impuse: și a ajuns la convingerea, că acestea posturi implinite de el cu atâta rezistență morală și rupte din celea mai scumpe fibre ale eu-lui său fizic moral și intelectual, trebuie că sunt lucruri sfinte. Chiar atât de sfinte ca celealalte obiecte ale cultului său religios și a hotărât să le însere între celealalte mărgăritare ale jurământului său.

Azi, la distanța de mai bine de un veac și jumătate, într-o măsură oarecare și-se pare cam batjocoritor și jignitor felul cum ni se prezintă scris acest jurământ și te revoltă...

Românul a fost, este și va fi îndelung răbdător și uită, iartă, răbdă.

Pentru cei ce au sunt obișnuți a descurca aceste ieroglife maghiare, dau aici textul:

Juramentum valachicum.
Asa me asute Tatul, s. Fiul s. Duhul Sfant, Svanta Trojza Un Domneszeo ageverat, Majka Presentita, tetye svintye Luj Domnyeszeo, Sveta Beszerika, Comunicatură csel gye mortye, pita si sare, patru posztu care posztym intru anu, cum se jo in lucru ajesta, in cse fi intrebari, fere pisma, cse gyireptatye esiu, cse am ausit, cse am vasut spunye gyirept, nuj tagaduje nyimike, asa me asute, Domnyeszeo si tetye svintye lul.

In Anno 764.

Pe românește:

Așa-mi ajute Tatul, Fiul, Duhul sfânt, Sfânta Preune un Dumnezeu adevărat Maica preasfântă, toți sfinții lui Dumnezeu, Sfânta Biserică, Cuminecătura cea de moarte, pite (paine) și sarea, cele patru posturi cari le postim în an, cumce cu în cauza în care voui fi întrebat voui spune adevărul fără pizmă, cu dreptate tot el am auzit și ce am văzut, și nu voui tăgădui nimic. Așa-me ajute Dumnezeu și toți sfinții lui.

Dr. Leontin Palady.

Știri mărunte

— După o telegramă din Kobe se anunță că în Japonia au început noi cutremure de pământ în ziua de 14 c. În aceleași regiuni în care au avut loc catastrofa din Septembrie.

— Lângă Lemberg în Polonia, s'au ciocnit două trenuri de persoane. Sunt 14 morți și 31 răniți.

— La o întrunire a comitetului eparhial al bisericii reformate maghiare din Ardeal s'a votat rezoluția de a se aplica în școli ordonanța ministerului instrucțiune relativ la introducerea limbii române în școlile maghiare. Aceasta pentru a dovedi guvernului că aceste ordonanțe sunt greșite și neexecutabile.

— În presa rusească s'a început o campanie extrem de violentă între Troțki și Lenin. O sciziune între acestea este inevitabilă.

— În urma unui document publicat de ziarul lui Mussolini „Popolo d' Italia” reiese că Nitti urmărea introducerea republicii în Italia.

— În ziua de 12 c. a încetat din viață la Mehadia Stanislă, Cehoski, rectorul facultății de comerț din București.

— Artista Maria Teresa Chapi a murit pe scenă pe când cânta în opera „Margarita la Tornera” a tatălui său, compozitorul Ruperto.

— Din Germania aflăm că prințul Alban de Lowenstein și fostul general Reschlin Meidelf s'au călugărit.

— Frigul iernei aceștia a făcut cea ce nu se întâmplase de sute de ani, în Italia a înghețat lagun și canalele din Veneția.

— În urma unei hotărâri luat de guvernul sovietic din Rusia 911 comercianți străini au fost expulzați deoarece au făcut speculă ilicită.

— S'au început tratativele între stat și sașii Arad-Cenad, pentru preluarea liniei ferate Arad-Cenad și exploatarea ei de către statu Român.

— Din Tunisia se anunță că marele artist român De Max s'îmbolnăvit grav în Tunisia unde s'afă în turneu.

— „Monitorul Oficial” publică noile taxe telefonice cari sunt mai joarate simțitor.

Către

Onor. public creștin!

In anul trecut am anunțat onor. public creștinesc atât prin ziarale locale cât și prin revistele bisericesti că am preluat dela socrul meu CAROL GERMAN întreprinderea de înmormântări, care există sub numirea

„Pietatea”

de 47 ani. Am reorganizat institutul, am reinouit aranjamentul potrivit cerințelor de acum, și am servit onor. clienți cu cea mai mare punctualitate și pe lângă prețuri convenabile am aranjat înmormântări pompoase și mai modeste.

Totuși nu am primit din partea Onor. public sprijinul care i-ași fi așteptat după investările făcute și după silișta care mi-o dau. Mai bine au plătit unii sume mari altora, decât să fi plătit la mine sume mai modeste, cari le-ar fi putut economisi.

O întreprindere atât de mare se poate susține numai dacă Onor. public creștinesc ne va da sprijinul de câteori ocaziunea o va cere, și se va interesa mai curând la noi, că ce costă o înmormântare.

Sunt în speranța că prin acestea voi primi ascultare în cercurile Onor. public creștinesc, și voi fi sprijinit ca orădan creștin născut, asigurând astfel subzistența întreprinderii mele.

Rugând sprijinul Onor. public rămân cu distinsă stimă:

Ioan Tarsoly

proprietarul institutului funebral „PIETATEA” în pasajul „Vulturul Negru”, secția specială lângă magazia de mărfuri de fier, vis-a-vis de prăvălia lui Szenski.

Elementul Destructiv.

Ziarele din București ne-au adus știri că o mare parte din stabilimentele industriale ale statului și particulare românești au fost mistuite de mari incendii, pricinuind pagube de câte-va zeci de milioane. Ceea ce e și mai curios, e faptul că aceste incendii se produc în ajunul sau în timpul unor sărbători și în ceasurile când apa lipsește cu desăvârșire. Am văzut nu de mult cum Uzina Electrică din Iași și Bârlad au căzut pradă focului, cauzând statului mari pagube și lăsând orașele prin întineric. La începutul anului trecut, una din cele mai mari din Capitală, Moara Centrală, a fost distrusă de incendiu, anul acesta, aproape la aceeași dată, moara Ministerului de Război, e mistuită de flăcări, făcând pe lângă câte-va victime omenești, pagube de peste 40 milioane Lei. Cea mai mare fabrică Românească de paste alimentare, din București a fost mistuită de flăcări, la Târgoviște moara Fraților Georgescu deasemenea, iar mai înainte ne aducem bine aminte cum asemenea incedii au distrus în parte Gara de Nord, o mare parte din Atel. CFR. și au nimicit complet toate forturile dinprejurul capitalei cu câteva sute de vag. de munițiuni. Acum se anunță în mod oficial că și Vaporul „Dacia” al S. M. R. în „inprejurări necunoscute” a fost distrus de un incediu, cauzând pagube de alte 40 de milioane și acestea în mai puțin de o lună. Toate acestea, nu pot să fie nici din descompunerea unor materii inflamante datorite arșii soarelui cum obișnuiesc să ne anunțe de obicei comunicatele oficiale, ci destructiv, cu această crimă care ne pândește la fie ce pas, în marea operă de consolidare ce ne străduim să o facem de la război încoace. Și acest element destructiv, trăește cu noi, e printre noi și acordăm toată cinstea. Iar noi nu mai știm cu ce mânășă mai fină să-i întindem mâna.

În fața acestui pericol permanent ce tinde să ne distrugă și Economicște și Politicște și ca stat, oare nu e momentul ca cu un ceas mai înainte să ne deșteptăm, să-i suspectăm pe toți acei ce ne acordă grații ca să ne fure încrederea, să deschidem punga, și să vedem pe cine avem în jurul nostru, cui îi dăm noi pâinea de toate zilele și dacă nu hrănim tocmai pe acei ce în ori ce moment se pot întoarce contra noastră, acel Element destructiv ce mișună printre noi? În Franța, La-steyrie Ministrul de Finanțe ca și la noi Di Vintilă Brătianu, nu mai găsesc mijloacele pentru îndreptarea valutei și consolidarea țării. Ministrul de Interne al Franței a expulzat câți-va Olandezi pentru că lăprăștian știri alarmante. La noi, deși avem pe alții, „de ai noștri” mai periculoși, ca olandezii din Franța, aceștia nu se mulțumesc numai cu campaniile de presă ci trec la fapte a căror rezultat distrugător îl vedem și care nu poate ca să nu aibă o reperensiune și asupra Străinatății. Iată de ce toate acestea trebuie să ne dea de gândit. Iată de ce trebuie să aruncăm mânușile și să deschidem ochii. Să nu fim încântați de schimbarea unui nume în care se vede toată ipocrizia vremii în care trăim. Să nu fim încântați de ploconelle ce ni se fac și de salutul la care nu mai ai timpul de a răspunde, să fim conduși de acel înalt sentiment al datoriei față de neam. Să facem acea operă Românească pe care datorii suntem să o facem. Atât timp cât vom fi așa cum sântem, Elementul destructiv își va continua opera de distrugere iar noi în loc să progresăm vom da înapoi și vom merita critica justificată a celor cărora le vom lăsa o asemenea moștenire.

V. I. Bossil

INFORMAȚIUNI

Toți abonații noștri cărora li s'a trimis aviz din partea administrației sunt rugați să-și achite abonamentul. În caz contrari vom fi siliți să le suspendăm trimiterea ziarului.

Instalarea noului Prefect la oraș. Duminică 20 Ianuarie ora 11 a. m. va avea loc instalarea noului prefect d-lui Dr. N. Popovici la oraș. Solemnitatea se va face cu tot fastul necesar. Cu ocazia aceasta Consiliul va ține o ședință solemnă extra ordinară. După aceea vor avea loc recepții.

Scriitorii dramatci români la ministrul cultelor. Astăzi s'a prezentat înaintea d-lui ministru Lăpedatu delegația Societății Scriitorilor Dramatici Români. Delegația a fost condusă de președintele societății d. Caton Teodorian. În delegație a luat parte și d. Valjean directorul Teatrului Național din București. Delegația a protestat contra concesiunii teatrului național. În răspunsul său ministrul Lăpedatu a declarat, că până când el este ministru al cultelor nici nu se poate vorbi despre concesiunea teatrului național. În ce privește concesiunea operelor, aceasta încă este numai un plan și chestiunea aceasta se studiază acum.

Măine sâmbătă va fi repaus duminical absolut, și la ora 1 p. m. orice muzică și reprezentație în toate localurile publice și la teatre încetează, magazinele vor fi închise Sâmbătă până la ora 1.

Conferința de la cercul Franco Român (cercul militar) a D lui George Bota despre „Noua orientare a lumii” se va ține Duminică 27 Ianuarie ora 5 1/2 p. m.

Organizația învățătorilor din județul Bihor a ținut zilele trecute sub președinția d-lui Director Nicolae Firu o consfătuire în sala mare a Prefecturii. În vederea situației grele de subzistență a corpului învățătorilor, precum luând în considerare și împrejurările în cari ne aflăm, s'a hotărât ca să se intervină din nou pentru ameliorarea situației lor materiale, iar în luna Martie într-o nouă ședință se vor dezbate măsurile cari se va afla de bine ca să se ia.

Procesul de presă Dr Aurel Lazar contra Directorului ziarului „Beiușul” N. T. Cosma s'a desbătut la Tribunalul local Joi dimineața sub prezidenția D-lui judecător Nesselbrode. Procesul este o urmare a discuțiilor dintre ziarul „Beiușul” și Dr A. Lazar de pe timpul alegerii de deputat a D-lui Ministru Lăpedatu. Dl. Cosma s'a prezintat personal și prin Dr Nicolae Mocan, Dl. A. Lazar fiind plecat cu familia la Paris a fost reprezentat prin D. avocat Dr. V. Bleda Tribunalul a amânat procesul pe un termen mai târziu.

Cetim în ziarul „Nagyvárad” No. 12 din 18 c. o convocare la adunarea generală a contabililor autorizați și experți contabili din jud. Bihor. Convocarea este semnată de președinte și secretar și este stilizată în limba română. Deși noi nu ne ocupăm cu devize și cu afaceri de bancă și comerciale, ne întrebăm oare noi, nu am merita atâta ca să ni se trimită și nouă spre publicare asemenea convocări? Publicul românesc nu trebuie să știe? Relevăm aceasta fiindcă această societate a mai făcut publicațiuni numai în presa minoritară locală. De ocamdată atât.

Din sursă precisă aflăm că de convocarea congresului partidului liberal local nu poate fi vorba până ce șeful partidului județean, D-l General Moșoiu, luând înțelegere cu conducătorii partidului, nu va lua dispoziții.

Boboteaza. Serviciul divin la catedra greco-orientală. La ora 9 1/2 se va începe serviciul divin și liturghia. La ora 11 va avea loc sfințirea apei înaintea catedralei, fața autorităților. Armata va da onorurile cuvenite

Programul serviciului divin la biserica greco-catolică română. La orele 9 1/2 se începe liturghia, unde va cânta corul secundat de orchestră. La sfârșitul sf. liturghii se va oficia sfințirea apei în biserică, când armata va face onorurile cuvenite. La liturghie predică P. S. S. Dr. Valeriu Tr. Frențiu.

Prefectul județului d-l Dr. N. Popovici, a luat dispoziția ca prelungirile de ședere aci ale străinilor să se facă cu multă strictețe. Tot asemenea se vor controla serios instituțiile cari aduc lucrători străini sub etichetă de „specialiști”. Aducerea acestora este în detrimentul lucrătorilor aflați aci cari, mulți sunt amenințați să rămână fără ocupație. Nu vor fi tolerați să stea aci în oraș de cât lucrătorii străini cari au specialități pentru care nu avem noi. Tot asemenea se vor controla și funcționarii străini aduși.

Adunarea generală a Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat.

În virtutea articolelor XXIV, XXV și XXVI ale Statutelor, convocăm a 4-a Adunare generală anuală a Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat pe ziua de 19 Ianuarie 1924 (Bobotează) în localul Sindicatului din Cluj, Piața Unirii (casa Bánffy) cu următoarea

ordine de zi:

1. Raportul secretarului general.
  2. Raportul casierului.
  3. Raportul censorilor și votarea bugetului pe 1924.
  4. Descărcarea comitetului și alegerea noului comitet.
  5. Chestiunea Federalei presei române.
  6. Revizuirea membrilor.
  7. Modificarea statutelor.
  8. Regulamentul Casei de ajutor și pensii.
  9. Comunicări și propuneri.
- Ședințele vor continua eventual Duminică 20 Ian. Cluj, 3 Ianuarie 1924. Dată fiind importanța decisivă a problemelor Sindicatului, domnii membri sunt rugați a participa neapărat personal la adunarea generală, și numai în caz extrem prin procură.

ULTIMA ORA

Guvernul francez contra abuzurilor valutare

Paris. — Ieri d. Poincaré și ministrul de finanțe francez au primit în audiență pe reprezentanții instituțiilor financiare, cu cari s'au confătuțit despre dispozițiile ce vor lua contra abuzurilor ce se fac cu valuta. Primul ministru Poincaré a expus planul guvernului, pe care cercurile financiare conducătoare l-au primit favorabil și s'au exprimat că vor sprijini guvernul în aplicarea dispozițiilor.

Parlamentul englez contra guvernului Baldwin

În ședința Camerei Comunelor leaderul Macdonald a declarat că guvernul viitor trebuie să urmeze politica guvernului prezent referitor la mișcarea separatistă renană.

Lloyd George vede, în chestiunea aceasta, primejduită pacea europeană.

Baldwin răspunde, că guvernul englez apreciază serios gravitatea situației din Pfalz și delegația ce a trimis-o la fața locului și-a început deja ancheta.

Lordul Grey arată unele fenomene îngrijorătoare ale acestei mișcări. Declară, că Anglia doarește o strânsă cooperare cu Franța, însă politica francezilor față de Pfalz o face imposibilă. Dacă mișcarea separatistă va avea succes, atunci Europa va primi o nouă Alsacia-Lorenă, care ar otrăvi politica viitorului.

După lord Curzon toată populația din Pfalz este contra mișcării și francezii numai prin amenințări au forțat aderarea. Macdonald depune votul de biam, pe care-l sprijinește și Lloyd George.

Premierul Baldwin în replica sa declară, că dintre cele trei partide din parlament nici unul n'are majoritate absolută și nici unul nu poate guverna singur, așadar trebuie găsită o platformă comună.

După aceasta au votat răspunsul ce se va da la mesaj.

Chestia împrumutului ungar

Londra. — Comisiunea exmisă de Liga Națiunilor în chestia împrumutului ungar și-a început ieri tratativele, cari vor dura două-trei zile.

Imprumutul german din partea Americel

Washington. — După părerea unor cercuri bine informate Franța și Belgia și-au amânat deciziunile în chestia împrumutului ce se va acorda Germaniei, până când comisiunile experților își vor termina lucrările.

Trotzki arestat

După știri sosite din Rusia, dar încă neconfirmate, poliția secretă bolșevistă a arestat pe Trotzki.

Beneș în audiență la lord Curzon

Londra. — Azi după masă lordul Curzon a primit în audiență pe Beneș.

România la Conferința din Salzburg

București. — La conferința din Salzburg, unde se va convorbi despre tezaurul român dela Moscova, va lua parte și Capitanovici vice-governorul Bancii Naționale.

Contra lui Numerus Clausus

București. — „Adevărul” anunță din Paris că Societatea Națiunilor va începe o acțiune contra mișcării lui „numerus clausus” din unele state europene. Anglia și America încă au pornit o asemenea acțiune energetică.

Legea contra crizei valutei în Franța

Paris. — Camera a votat cu 260 voturi pentru și 215 voturi contra proiectul de lege referitor la abolirea crizei valutare.

Asquith contra guvernului englez

Londra. — Asquith a declarat în Camera Comunelor, că va vota contra guvernului, ca și partidul muncitoresc, și la aceasta îndeamnă și pe aderenții lui.

Venizelos aderent al republicei

Atena. — Venizelos s'a convins că singura formă de stat posibilă se poate soluționa prin proclamarea republicei. În Adunarea Națională va propune detronarea dinastiei și proclamarea republicei ad referendum, care să fie aprobată sau respinsă prin votul întregului popor elen.

Ambulatorul Policlinic, Oradea-Mare

Foarte puțini își dau poate seamă, că ce rol important are, cât de mult bine aduce publicului și din punct de vedere social ce imensă importanță are modestul „Ambulator Policlinic” din Parcul Bunyitay?

Între alte multele, ca urmări a războiului a fost și lățirea boalelor așa zise „plăgi sociale” ca tuberculoza, boalele venerice și mortalitatea copiilor. Acestea trei flăgeli, cari despopulează și degenerază populația și-a ajuns apogeul în decursul războiului. Între multele necazuri și preocupări zilnice, cred că foarte puțini sunt cari meditează și văd răul acesta, care cu pași repezi amenință omenirea și-n primul rând neamul nostru cu degenerare. Populația noastră dela sate în primul rând a fost și este amenințată, căci acestea plăgi sociale merg mână în mână cu gradul de cultură și sărăcie. Pentru combaterea acestui rău social s'a înființat Amb. Policlinic Oradea-Mare acum doi ani jumătate. Asemenea instituțiuni s'au format în toate centrele mari ale Ardealului, dintre care ce-l din Oradea este întâiu ca organizație și prin numărul mare al bolnavilor pe care îi tratează. O știe toată lumea că populația românească a Bihorului a fost una dintre celea mai sărace și inapoiate, dară și mai infectată. Nu pot să mă estind mai pe larg asupra acestei chestiuni importante acum, dară să las să vorbească datele statistice: E lucru știut că în țara Românească din mortalitatea anuală cam 60% mor de tuberculosă. După profesorul Nicolau în vechiul Regat mor peste 15,000 de oameni anual de sifilis și urmările sifilisului. Câte boale interne mortale, despre care medici habar nu au (un presupun) sunt urmările acestei teribile boli.

Despre mortalitatea copiilor amintesc numai atâta că este îngrozitoare, ar trebui să se scrie o carte pentru a dezvolta chestia aceasta.

Să vedem datele statistice despre ultimii doi ani, pentru a cunoaște ce a lucrat acest ambulator:

Anul 1922. Secția Venerică: Bolnavi noi total: 2182 dintre care Bărbați 1318 Femei 873. Ortodoxi: Bărb. 416. Fem 238. Tratamentele: 22310.

Secția tuberculozică: Bolnavi noi total: 1034. Ortodoxi Bărb. 56. Fem. 47. Alți creștini Bărb. 9. Fem. 725. Israeliti Bărb. 26. Fem. 89. (am dat aici detalii pentru a se vedea proporția).

Secția de copii: bolnavi noi total: 778.

Secția ginecologică: Bolnavi noi total: 780.

Anul 1923. Secția venerică: Bolnavi noi total: 1780. Ort. Bărbați 390. femei 341. Tratamente: 19.810.

Secția tuberculozică: Bolnavi noi total: 756. Ort. Bărb. 27. Fem. 81. Tratamentele: 8900.

Secția de copii: Bolnavi noi 679.

Secția ginecologică: Bolnavi noi total 524.

La prima vedere reeșă numărul mare a bolnavilor, cari la toate secțiile a fost pe anul 1922 tot. 4774. Și dacă luăm tratamentele zilnice, de câte ori a fost tratați, primim suma de peste 30.000 tratamente.

Se înțelege că secția venerică are mai mare circulația de bolnavi.

Populația curat românească luând și gr. catolicii, (cari după imprimătele din București sunt trecuți în statistică în rubrica de alți creștini) sunt 43% din totalitatea bolnavilor. Luând țărani din județ sunt 20% din totalitatea bolnavilor.

Se înțelege că contingentul cel mai mare îl dă orașul Oradea-Mare unde conform populației, străinii beneficiază în număr mai mare.

Este interesant că statistica anului 1923 arată o scădere în aproape una mie bolnavi.

Activitatea ce a mai intențat o desvoaltă Amb. Policl. prin evidența tuturor bolnavilor venerici, cari sunt ținuți sub control și tratați până la complectă vindecare. Să se noteze că tratamentul este *gratuit* la secția venerică fără deosebire de starea lui materială și socială.

Amb. mai are și gingasa chestie a prostituției în îngrijirea sa, atât cea oficioasă, cât și cea clandestină. Despre aceasta activitate însă aici nu vom vorbi.

Incheiu exprimându-mi părerea, că în primul rând ar trebui să beneficiaze de acest Institut populația nevoeșă dela sate. În acest scop să nu uităm a face propagandă printre ei, chiar și în cadrele Astrei făcându-le cunoscută aceasta Instituțiune.

Dr. Matei.

Cronica săptămânei

În sărbători, ca omul care nu are de lucru, m'am plimbat pe la chioscurile de ziare. La sărbători mari îți permiți luxul de a ceti mai mult decât de obicei. Cautam o revistă literară. Și ce credeți c'am găsit? O seamă de reviste cu numiri de ție mai mare dragul să le citești... Pardon... Tiribomba... Vistavoiul... Dracul... și mamă-sa! Adecă cum, aceasta e literatura zilelor noastre? Nu mă miră, dacă „Gândirea” se ascunde între ele, rușinată parcă.

Unde sunt revistele de pe vremuri, Sămănătorul, Viața literară și artistică, Albina, etc. toate focare pe lângă cari se adunau crema literaturii românești de pe la 1905—1910?

Gândirea am cumpărat-o. Abia am așteptat să o deschid, ca să mă refugiez la o literatură clintită...

Ei, citește dacă poți! O! fi eu păcătos, că n'am învățat franțuzește, dar cu mine sunt păcătoși zecile de mil de șifutori de carte din Ardeal (vor fi și în vechiul regat), cărora nu li-s'a dat să nvețe limba soră și'n lipsa acestei științe nu poate să guste din farmecele literaturii române, pentru că e presărată cu pasagi întregi în limba franceză.

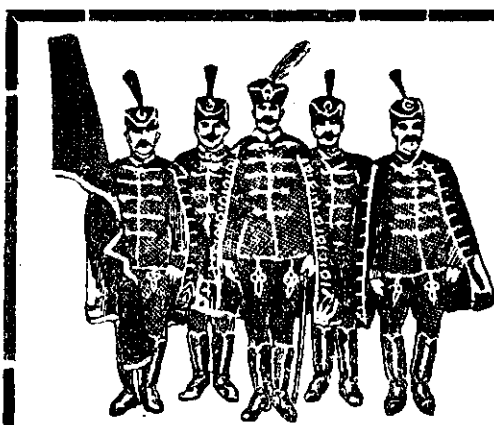
E fierbere în Izrail. Noul prefect, bihorean de baștină e recunoscut ca om intransigent, omul ordinii. Cel-ce fierb, se'ntreabă: „Oare ce ne-a adus în geantă? Se va menține situația de până aci, ori mâna tare va mătura ceiace influențele de interes personal ni-au dat și lăsat? Se vor menține nemulțumirile de ordin și interes public sau, călcând peste interesele personale, se vor aduce la rezon toți cel-ce s'au cocoțat de îndrumători politici, culturali-sociali și economici ai acestui oropsit județ și oraș?”

Secretul din geanta d-lui prefect ne interesează... și va avea sprijinul tuturor oamenilor de bine, dacă acest secret este însoțit de uneltele D-sale de operații radicale și imediate.

Chiar din gura d-lui prefect am auzit, că în Oradea-Mare de un an și jumătate au intrat peste 30.000 (auzi d-le, treizeci mii) străini... Nu mă întreb cum au venit și ce caută? Mă întreb numai ce aport au adus cu sine pentru această țară, pentru acest oraș, care li scuteste de vânt, de ploaie și de toate relele? Muncesc ceva? Plătesc imposit? La toate aceste întrebări ar putea să ne răspundă... cine le-a dat voie să se agațe de gândul nostru.

AVIZ

Toți depozitarii de ziare cari doresc să desfacă și ziarul nostru, să se adreseze direct Administrației ziarului la Oradea-Mare, Str. r. Deák No. 2.

În caz de deces, în propriul d-tale interes, vizitează antrepriza creștină de pompe funebre „Pietatea”

CAROL GERMAN SUCCESOR

care aranjează cele mai frumoase și mai ieftine înmormântări în deosebi să se observe că antrepriza aceasta se află în pasagiul „Vulturul”, Piața Unirii. 1—20

Oradea-Mare. Cu stimă
Ioan Tarsoly,
succesorul lui Carol German

CATALOG.

Cu prețurile curente ale mai jos să fac etin după măsură și după modele de modă de sezonului costumuri de bărbați raglane pardesiuri maniale de iarnă

care satisfac pretențiile tuturor la
Iuliu Gergely
croitorie bărbătească
Bulev. Regele Ferdinand No. 55

- 1 Sacco după măsură din stofe jumătate lână neagră, sură, ori în alte culori L 1850—1980
- 2 Din material curat din lână în diferite culori sacco după măsură L 2200—2380
- 3 În culori de modă l-a material din lână sacco după măsură L 2780—2930
- 4 Din materiale de primul ordin din străinătate sacco după măsură L 3280—3500
- 5 Pardesiuri, raglane și maniale de iarnă dela 1750 Lei în sus
- 6 Din materialele cele mai fine și pe lângă prețuri cari se vor fixa la comandă să efectuează costume de ceremonie și alte specialități.

MARE TÂRG DE CRĂCIUN

Porcelane, pahare, picturi celebre și bibelouri fine de porcelan originale și antice. Service, bomboniere și cești veritabile de Altura și Meissen, figuri de porcelan contemporane, precum și obiecte antice de calitate pură se află în asortiment bogat la
Magazinul de obiecte antice „Helicon”
Strada I. C. Brătianu (Szaniszló) 1
Cumpărăm obiecte antice cu prețurile cele mai convenabile.

Nou! Nou!
Porcelane, sticlării, vase șmălțuite, garnituri complete de bucătăril.

- Garnitură colorată de prăjituri pentru 6 persoane . . . Lei 98
Garnitură colorată de cafea pentru 6 persoane . . . Lei 221
1 păreche ceașcă cu tâlpi . . . Lei 14
Garnitură din porcelan de ceai pentru 6 persoane . . . Lei 298
Garnitură de apă, vin ori licoruri pentru 6 persoane Lei 59
Garnituri de cafea și menaj din cobalt, jucării, păpuși, obiecte speciale, bidoane pentru călători, corfe de piață, tăști de școală, articole de toaletă, etc.
Se repară păpuși și să lipesc porcelane la
bazarul Farkas
Str. Nicolae Iorga (Zöldfa) 5

„Semina”

nare magazin de semințe și tot felul de articole pentru apărarea plantelor și animalelor.

Bognár și Steiner
ORADEA-MARE Str. Iosif Vulcan No 4. Telefon: 14-40

1—10

Recomandă:

Semințe pentru legume de grădină **Monoreană**; Semințe pentru cereale nobilitate de Hatvan; Semințe de trifoi plumburiu, lucernă și napi de Arad; Seruri pentru apărarea animalelor și plantelor. Cereți catalog!

Aprovizionați Vă cu
Cărți,
Reviste,
Ziare,
Jurnale de modă

dela biroul de ziare
„SIMPLON”
Oradea-Mare
Pasagiul „Vulturul Negru”

FABRICA DE RAME
KORNWEISS
Bulevar. Regele Ferdinand
Palatul Moskovits
Execută încadrări artistice cu prețurile cele mai convenabile. Expoziție permanentă a celor mai valoroși artiști pictori.
Să nu pierdeți ocazia a vizita expoziția.

JULIU GERGELY

CROITOR CIVIL ȘI MILITAR
Mare magazin de rechizite
UNIFORME ȘI CHIPIURI
Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferdinand, 55

Nr. 539/1923 execuțional.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judiciar delegat, prin aceasta aduc la cunoștință publică, că în urma deciziei judecătorești de ocol-urbană nr. 6718/923 Oradea-Mare de sub Nr. 6718/923 efectuându-se execuția de escontențare-așigurare în favorul urmeritorului Capitlului gr. cath. domiciliat în Oradea-Mare și reprezentat prin avocatul Dr Gavril Rednic în sarcina urmeritului din Oradea-Mare pentru suma de 365 Lei capital și accesorii și ordonându-se prin decizia judecătorești de ocol urbană din Oradea-Mare sub Nr. 6718/923 licitația asupraunei trăsuri și mobile și altor mișcătoare secestrate și estimate în valoare de 5000 Lei se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Ianuarie ora 3, 1924 în comuna Oradea-Mare str. Samuel Klein Nr. 3. când mișcătoarele secestrate se vor vinde pe lângă plățirea prețurilor de cumpărare în numerar și în caz de necesitate și sub prețului de estimare, și până la concurența creanței secestranților anteriori ori a suprasecestranților întrucât aceștia și-au câștigat asupra acestora drept de ipotecă.

Se provocă toți aceia, cari-și revendică escontențare din prețului de vânzare al lucrărilor ce se vor licita, întrucât secestrarea în favorul lor s'ar fi făcut anterior și aceasta nu s'ar vedea din procesul verbal de secestare să nu intrelase a-și prezenta anunțările în scris la subsemnatul delegat, până la începerea licitației.

Termenul legal se va socoti din ziua ce urmează după afișarea publicației la judecătorie.

Oradea-Mare la 7 Ianuar 1024.

Valentin Baco,
executor judiciar.